

12 — *Esta conforme a lexicon
galego de L. 1840 que commu-
sim del 17 de Mayo
Antonio de la Torre*

Confilia ista elegantissima D. Cardinalis zabarellæ, nec non notæ

causarum eiusdem domini Cardinalis Zabarellæ in fine dictorum consiliorum impressæ, omnia

ipsius manu scripta, & ex eiusdem proprio exemplari sumpta, allegantur per

Retiendum in Christo patrem Maximū. V. I. interpretē, Sacri

palatii apostolici auditorem, dominū Felinum Sandeū

in suis admirandis cōmentis, a quo

exemplar habitum fuit.

SYMPTIUM.

- 1 Collegio faciendū quod tunc tantum scribi debeat, quando constitutum erit non autem prius quam fiat.
- 2 Deponens an commutare possit depositum.
- 3 Usuram esse, cum recipitur aliquid ultra sortem.

CONSILIVM I.

Xcelso ducali dominio, sacro sapienti cōsilio. Exponit

tenentissimus pater dominus Nicolaus Cardinalis Ruffus, quod cum aha ipse depositum in camera impeditio vestri communis, circa totos. rxi. milia. vs. iam sunt anni. qd. vel circa, cum cōditione, qd. ipsa impedita scribi debe-

rent, nomine eius collegij si dē in ciuitate Bononi. rxi. scbola rxi. quādo dictū collegiū constitutū erit. Rescribo semper libertate sibi met dicta impedita cōmutandi vel transferendi ad emptionē alioquin bononi. & reddendū pro meliori utilitate dicti collegij. de qua utilitate, an sit vel non, credi debet simplici verbo dicti. Car. etiā habēdo potestātē dīspōndē de pōde in vita sua pro libito voluntatis. Et ab ipso tēpore citra, ppter multas rplexas causas emeritas sibi dno Card. vni. videat. ad ventur mox permanenti & cōseruanti dicti collegij, ipsum permittit de Bononia ad ciuitatē Paduanā, vbi sperat multa habere subūda, & fanones dicti collegio opportuna. Supplicat itaq. reuerētē plena fiducia, quatenus attenta augmētatione vtilitatis dicti collegij, & vicinitate ciuitatis Venetiā de qua iurēdit aliquot scolaris Venetos semper in dicto collegio cō fouere, dignet vestrū dōmīnū, sibi cōcedere gratiosē, qd. ipsum depositū annotatū in quaternis camere impeditio, intantē possit reformari, vs. qd. vbi dicit de ciuitate Bon. dicit expresse de ciuitate Paduanā ceteris partib. & cōditionib. dicti depositi, in sua remanētibus firmatē. Primo videndū est, an hic fuerit verus actus depositi cōditionale, pōut verba sonāt: an alius vt emptionis vel qd. alius, vt mutui, habētis specialē naturalē. Secūdo quia scribi debet collegio faciendū, tūc qd. constitutū erit, an prius fiat, acq. sicut sit aliq. ius alicui nomine collegij, vel ipsi cōmuni Venetiā, tanq. persone publicē recipiēti p. collegio, vel cōi Bon. vel vniuersitate studij, vel aliq. cuius in aliquo possit interesse, pro his que no. ff. de al. & c. l. l. l. seruos. per Bar. Tertio, an deponēs possit cōmutare depositum, vt in supplicatione peti. Et in hoc faciunt dubiū illa verba: Rescribo sc. quia cū reseruauerit tantū de commutatione huius depositi, post constitutū collegiū, quō ad emptionem alioquin bononi. v. def. interim admissit sibi potestātē cōmutandi, magis quo ad id qd. peti de nō faciendū collegiū Bon. nōm. p. constitutū erat pro hoc quia si hic actus est actus emptionis, sicut dicit debet per no. per. Anno. de vsuris in ciuitate. et. alias emm. recipiēdo. aliquid ultra sortē. esset vsurarium sequit. qd. cum clausula resolūdi sub. certa forma fuerit adiecta. & hic sit actus vltro citroq. obligator. an aliā casum resolui nō poterit. que ratio videt valde vigens. In huius. quia cū clausula illa reseruando est. reserua. ad tēpus. in quo constitutū erit collegiū. anterius est, ac si nō foret adiecta. sed si adiecta nō foret videretur posse commutari. cum nullius interis. magis communis Venetiārum. an fiat collegiū. vel an fiat Bononi. an nō. Unde saltem possit. D. Card. ius suū vendere, sicut sit in alijs depositis. Saba. Car.

SYMPTIUM.

- 1 Filius quod excludi non possit a legitima.
- 2 Statuta facere nō posse episcopos vel inferiores pape, que sint

contraria iuri canonico.

- 3 Statuta facere possunt populi, in reb. pōphanis, etiam in terris ecclesie.
- 4 Leg diuina nōa dīspōnebat, quod filius vel filia succederent sine distinctione.

CONSILIVM II.

IN NOMINE INDIVIDUE TRINITATIS. Circa statuta de success

tionibus ab intestato, excludens feminas. Illegitimus fuit primo, quod non valet batiq. nec conditum, vel si conditum nō solemniter sc. vt in replicationib. Et itē quod de iure, filius excludi non poterat a legitima: & quia de hoc sunt opi. de iure civili, cum in Ferraria debeat seruari ius canonicum quando discordant hec iura. pro hoc de app. si duobus. & glo. de testa. c. cum effis. de arb. c. q. lib. vi. de re. m. c. h. e. o. l. qui hoc tenent. Sed curia romana decidit, qd. statutum vel consuetudo non valet per quod ex toto tollitur legitima. multis rationibus que patent in ordine dēcisionū rote Ro. curie, de cō. rxi. Et nō expresse excludit filie de quib. specialis mētio faciēda fuit. Et in hereditate, sunt multa fēnda ecclesiastica, in quibus statuti nō ponantur, imo nec in alijs fēndis, q. veniūt ad filios. nō quia heredes sed quia filios. Et licet de iure civili, populi possint facere cōstitutiones hōis iure civilenon tū ep. vel alij inferiores pape, possunt facere statuta hōis iuri cano. qd. plene not. Doct. de off. archiep. c. h. & Jo. an. m. c. h. de app. lib. vi. c. est ter. in de. re. roma. n. de elec. i. p. m. cō. d. c. i. g. l. Statuti ergo Ferrarię est ciuitas de tēporali iurisdictione ecclie. vt etiā ipi fatentur in duplicatio. i. h. u. s. u. s. tanq. repugnans iuri cano. sin. qd. filius excludi ce. t. r. o. s. agnatos. de testa. Rayn. m. c. h. si pater. h. vi. nō debet esse valida. Respondent. qd. in reb. pōphanis & tēporalib. bus, etiā i. t. r. o. s. ecclesie, populi possunt facere statuta, sicut aliq. populus nihil aliud indugerit. Et per supposito, qd. statuti valeret, dignimus indubitatū, qd. ad bona postea Padue Venetijs in pōmūto qd. est sub sperio. Et ad iure Bon. & alibi, nō se extendebat tanq. extantia extra territorij cōis Ferrarię, per plene no. in l. c. i. o. s. per. l. y. Bart. & Bal. c. de sum. r. i. v. b. expresse hoc tenēt. Respondēt qd. statuti potuit arcere Ferrarię emm. lo. archiep. Nicolao, & archiep. d. d. g. n. i. c. a. d. e. l. e. tanq. c. i. u. s. Ferrarię quo ad oia bona, vbi cūq. posita distingui de de forma vboū statuti, & qd. verba huius statuti erāt talia, q. arca bant quo ad oia. Dignimus qd. in terminis in p. e. l. l. c. i. o. s. i. o. s. m. a. b. a. t. q. d. Et qd. etiā quo ad bona postea Ferrarię, nō arcere batur archiep. d. d. g. n. i. c. a. d. e. l. e. tanq. vicarius dñi pape. sic censet vice eius. de off. leg. studij. c. i. h. de off. vic. per totū. Respondēt, qd. archiep. tanq. Ferrariensis, quia marchidēs sunt cōis Ferrarię. Et sicut p. i. c. e. p. o. vult seruari legē, nisi aliud dicat. C. de leg. l. digna v. o. g. d. i. g. n. i. m. hoc nō obstat: quia primo fuerit vicarij & cūco. Et qd. etiā si postea fuissent vicarij, tūc ex quo erāt superiores, nō poterāt arcere, per statuta Ferrarię. Respondēt, qd. archiep. habet duplicē personā, tanq. dominus & vicarius: hoc respectu nō arcere. Et tan quā petat, respectu bonor. & arcere. Quod negamus: quia officij vel dignitas quo ad oia, facit eū superiorē. Et ad illud de p. i. n. c. i. p. e. d. i. g. n. i. m. in p. i. n. c. i. p. e. s. i. b. i. e. p. o. s. s. i. t. s. e. c. u. s. in alijs p. i. n. c. i. p. i. b. u. s. respectu suor. populorū sibi subditorū. Item qd. Legna v. o. g. l. o. q. u. i. s. in legibus imperialib. Secus autē foret in legibus populi Romani, quib. nō ligaret princeps. ita ergo leg. populi Ferrarię archiep. nō ligat. Et salū dōtandā est dicit Cha. de intentione dñi Nico. archiep. m. c. h. de here ditate dñi Opeonis, dignimus ad nos pertinere, ratio est: quia indigne obste ex facto dñi. Ad hoc. ff. de his quibus vt ind. l. indignū. hanc nō allegauim. expresse. Illegant ipi ad valē ditatē statuti, qd. cōuenit. Loimire, quia numerū rxi. dīspōnēt, qd. excludant filie. Respondemus qd. Lotuina. nōa dīspōnebat qd. filius vel filia succederet sine distinctione iura illud: si filij, ergo heres. Item non est verū, qd. antiqua dicit filiam

tria vota, & sic non fit differentia inter institutionem apostolorum, & ipsorum canonicorum, & hoc est expresse falsum, & expresse in actibus apostolorum colligitur, & hoc expresse reprobat concilium Bononiense in p. 1. & p. 2. columnis. Et in concilio Paduano in p. 1. col. in vers. nec obstant in contrarium allegata. Et in concilio Ferrarisiensi in p. 1. col. in vers. ad primum respondetur, ubi multa allegantur. De Baptista in suo concilio in vers. in super nec obstant, & in verba suo non admittit.

24 Ad illud quod dicitur de turba alba, que est habitus summi pontificis, & canonici regali. Respondit dominus Baptista in suo concilio in ver. nec debent intumescere ad vultum albam papalem. In vers. quoniam autem nonnulli dicitur, quod sicut in ramentum fidelitatis posuit ab episcopis summo pontifici non derogat dignitati eorum, nec tria vota canonicorum debent derogare dignitati canonicorum regali. Respondetur, quod in ramentum episcoporum est ideopropria simul sunt iuramentum & dignitas episcopalis; nec per iuramentum aliqua nova species producit in effectum dignitatem ipsorum ponere potest. Sed in canonicis regularibus illa tria vota inducunt, non iam speciem regularem in concilio sepis allegatis supra, & maxime in concilio Ferrarisiensi in p. 1. col. in vers. ad primum respondetur, meriti non fuit bona solutio in libello inserta.

Subdicitur aliqua circa finem, quibus pbatur, quod ipsi sunt clerici & non monachi, verum quia sepis factum est, et plene concilium Bononiense in p. 1. & p. 2. p. 1. col. in vers. facti sunt, vide etiam que dicuntur in concilio Ferrarisiensi in concilio sancti Dese. Ad ista dicta me remitto. Omnia supra scripta, in quibus aliquid de nostra farina posuimus, cum congruente quibuslibet mensuris sententia nostra rusticitate censentur dicta.

Laud Deo.

In Beatus Benedictus Monachorum Pater Almitus, fuerit Sacerdos. Dialogus.

INTERLOCVTORES.

Michael & Hieronymus, Monachi ordinis sancti Benedicti, Congregationis sancte Justine de Padua.

HIERONIMVS.

Solent Pater querere, viri timorati, & qui cognoscere veritatis sunt cupidi, in rebus dubis semper se ad viros sapientes & probos conferre, aliosq; super his consulere, ne suo sensui inherentes, & de se nimis confidentes, in varios ac periculosos incidat errores, iuxta illud, b. Pauli ad Ro. p. 1. Noli alium sapere sed time. Et dicitur vir Dei, interrogans, inquit, patrem tuum, & annuntiabit tibi. Hoc etiam fecit Petrus ille deuotissimus, qui in multis dubitans, beatum consulit Gregorium, ut in vultu gorum libris habetur. Docet Damasus papa fecit, hoc & b. Augustinus, beatum consulit Hieronymum presbyterum. Hoc plerique alij fecerunt. Hoc ego animatus exemplis, statim dubius in medium proponere, et tua responsione doctorum sum. Nec quisquam adest, quod caserit, & quod te difficile in respondendo reddat mihi pater. Hic est quies optata, adest locus collandi aptus. Et que in te sunt aptiora pueris, non presentia assentari videar. Cogit te mihi hospitium, quo ego apud te hospes vtoq; Cogit te charitatemque semper in te vgnit. Omnia itaq; exultat de secula, dubium solam ignorantiis pelle. Quid enim aliud pater est dubitatio, quam animi passio cui ignorantia, extremum est. Et itaq; dubium discutendum, talem sanctissimus pater, noster Benedictus, qui et scribit beatus Gregorius, omnium iustorum spiritus plenus fuit, fuerit sacerdos. Nulla congruentia tui huius consultationi occurrit responsio, quam illa que in digestorum libris habetur. Invenimus Cassianum iure consultum et non sibi, Labecum tale dedit responsum, aut non intelligo quid sit de quo me consulat, aut vnde ista est consultatio tua. Pl. enim quam ridiculum est dubitare, an tot sacerdotum, diaconorum & aliorum, qui factis ordinibus decorati existerent, abbas & pater almitus sacerdos existeret. Domini me in libris Digestorum aut Codicis; sed credo rectius Digestorum legisse, consulente quendam parinudo ab imperatore obturgatus; tale de hisse responsum; Hic me patienter reuer, pater. Scio doctos & peritos quosq; cum de re eis lauda & clara pariter & facili interrogantur, mollesse ferre; quippe qui in re alta & subtili tantum responsa dare consueverunt. Sed hospitio tui gra

tia te oratum volo, ut non tuam peritiam, sed ignorantiam mea ad mentem reuocet desiderio nisi sanioras. Unde dubito si tui origo proferentiam infans. In concilio Bononiensi, quod & in ordine primum in prima sui parte, antea arguuntur pro canonicis regularibus recitatum secundo principali fundamentum huiusmodi verba leguntur. Nullus igitur ture equiparabit Augustino episcopo & sacerdoti b. Benedictum non fuerit doctus. Verba sunt formalia dicti concilii. In dca modo patet: an ista sit consultatio mea. Quanta dicti collegii Bononiensis sit auctoritas, nemo est qui nesciat. Cupio ergo ut mox in ista sit dicti collegii indubitata sententia. Debitario mihi Hieronymo eius, de quo est casus legis, para est sententia. C. de furt. l. q. Labecus, ff. ad carbo, & habetur in l. argula, ff. sed facti, ff. de iur. & fac.igno, & in l. locus, ff. de acqui. pos. in glo. Quod dubitans, qui potest de facti certiorari habere, pro se sentit. Nec te moueant, rogo verba concilii Bononiensis, quia nec id quod prima facie dicta verba sonant, sunt facti collegii intentio asserere, nec in se illa verba vera sunt. Adodo autem erige, & rei veritatem apprehende. Numquid tuo prospectu video, primum, an sanctus Benedictus fuerit sacerdos, secundum, an collegium Bononiense sacerdotem ipsum non fuisse indubitata sententia affirmet, primum examinandum erige. Concilium Bononiense mentis & verba primo, si placet, dilucida; postmodum veritatem dubitanda. Laudo sententiam, ea potissimum ratione, tibi prouideat nostra media, ubi infirmitas tua postea est, ut dixisti, origo. Insuper pater. Ut prospere peragam, incepta, quod non idem beatissimus sanctus, de quo facimus verba in ista regula docet, persoluimus. Mittimus ad Decimum bonum orationem; et veritatem nobis vacandorum ostendat; at sedate nos in abscondito facies, & a conturbatione hominum, propterea dicenda in tabernaculo suo, id est sano legitimum intellectu & a contradictione linguarum. Sic fiat pater. Quod collegii facti Bononiensis verba per recitata nullum preiudicium veritati in sequentibus demoustrande faciunt, quam potero firmo perstringam. Num nostri controuersiam interueniendos patres, monachos, scilicet & canonicos regulares de presentibus multis annis retro actis motam. Non plane. In hac presentientie controuersia, dictorum canonicorum regula, quidam nomine dominus Eusebius religiosus honore dignus, composuit libellum in sanctorum dominorum canonicorum a regu, pariter & suum. Et ille libellus fuit impressus Romae, sunt anni, xvi. vel circa. Ille pater contra monachos multa scripsit inter multa illa verba, quod sanctus Benedictus non fuit sacerdos, impuissioibus tradidit. His sic peractis lumina mundi, collegium scilicet Bononiense, collegii Padua, & collegii Ferrarisiensi, & quaj plurimi alij doctores fugatis tenebris, quas libellus domini Eusebii obdura perat, lumen veritatis ostenderunt; & omnia, que contra monachos dicta sunt, hinc claris falsis demoustrauit. In qua ergo in dictis concilio sacrosancti collegiorum dicta domini Eusebii inueniens, non credas ad hoc reassumpta; et que sui falsitate nuda sunt, auctoritate tantorum collegiorum resistant. Sed firmiter crede reprobatam ista parte dicta collegii ad argumenta canonicorum respondent. Facit hoc Guarianus in decrete. Facit hoc & beatus Thomas, & quam plurimi Theologi. Non omnia per eos dicta ab eis confirmata credimus, sed multa recitata; contra que suam sententiam legentibus insinuant. Quia ergo dominus Eusebius in suo libello, in primo arguendo canonicos contra monachos facit, magnam fundamentum in ordinante seu iustitate, asserens quod ille dicitur dignior alio, qui a maiori seu digniori ordinatus est. Et ibi probat quod beatus Augustinus est maior & dignior beato Benedicto; quod ille fuit episcopus & sacerdos, & iste non sacerdos Collegii Bononiense recitat illa verba formalia, & illas allegaciones; non ut illa confirmet, sed ut destruat, et clare in secunda parte dicti concilii in ver. non obstat secundum contrarium, pater. Tenes ad hoc veritatem, quod verba, scilicet in dicto concilio recitata, nullum veritatis preiudicium inducant. Tunc enim & alia concilia idem facere intueo. Primo ponunt arg. canonicorum reg. Secundo loco argu. monachorum. Ultimo consultant & destruant omnia argumenta primo loco pro canonicis regu. recitata. Sed quod pater, cur in responsionibus de sacerdotio sancti Benedicti non fecerunt mentionem? Rationabilissimus artifex neq; deest in necessarijs, neq; ab mhdar in superueniens; quod factum collegium hoc ad materiam concilii nullatenus facere intelligebat; et ipsum collegium attestatur, propter veritatem eius aliter non dixerunt. Tunc, que dicit. Sed quod dixisti ista fuisse verba domini Eusebii canonici regularis in suo libello; & collegio sacro reassumpta de verbo ad

6. *Scilicet testimonium adon non facit: fortius si se ad cognandum deponat mulier: multo fortius si ipsa infans & familia non fuerit.*
7. *Infans an eliciatur: et factum tantum.*
8. *Uterius depositio valet quando actu & ab eis alimenari non possunt.*
9. *Pater in causa filie nullam est testimonium: poterit, si contra testem contrarium dicentem citet.*
10. *Si nuptiarum an perpetuo excludatur.*
11. *Matrimonium & sponsalia in quo differunt, et in quo conveniunt.*
12. *Consensus etiam divina virtus in matrimonio: et sponsalia substantia adhibenda est: et qualis debeat esse consensus: et an reciproca.*
13. *Matrimonium nonnullis casibus firmatur: fractio conditio tribuat: cuius effectus in matrimonio alie sunt: conditio non.*
14. *Matrimonium legitimum tria sunt naturalia bona.*
15. *Consensus incertus pro non consensu habendus est.*
16. *Confessio meticulous pro nibilo reputatur.*
17. *Raptus in matrimonio per garrum: iure canonico.*
18. *Puelle raptas quomodo perpetrabitur.*
19. *Voluntas coacta voluntas est.*
20. *Confessio facta fornicatorum, et in tormentis depurari procedit.*
21. *Indicio presentia quomodo metus excludatur: et quid de solvente metu punitio fiat: statutarie.*
22. *Rem qui in uno iudicio criminali hoc vel illud contra aliquem posuit, contrarium in alio iudicio iterum ponere contra alium non potest.*
23. *Acta facta in causa criminali coram laico iudice: rursus coram iudice ecclesiastico an faciant.*
24. *Accensio pro confessione habetur: intendentibus ad sui compendium: hoc non in matrimoniali causa procedit.*
25. *Obligatio inter ceteros tribus modis consistit.*
26. *Iurata confessio in requisitis utriusque concessum revocanda non est.*
27. *Detus non minus irritat matrimonium iuratum confessionem quam matrimonium ipsum metu contractum.*
28. *Resistitio in integrum in spiritualibus an detur: et intra quod tempus est postulanda.*
29. *Confessio extrajudicialis geminata plene probat: hoc causa vii testium in una altera alia confessione coniungi possunt.*
30. *Parentum depositio ad probandum cognationem admittitur: et pater potest esse confessor ad probandum contractum matrimonium inter coequales tantum.*
31. *Ad agendum tria de iure concessa remedia substitunt.*
32. *Testimonium si saltem suspicionem aliquam falsitatis in iudicibus animum causaverit: nisi veritas aliunde probetur, pro falsitate habetur.*
33. *Testis debeti depositio iudicium suspicionis afferit: et instructus et noviter ad testificandum accedit.*
34. *Testis vacillans et contrarius longo intervallo deponens: simpliciter probationem non facit, adeo quod neque iuramentum suppletorium ei postulandum non est.*
35. *Amitia quid sit, et quomodo amicus in testimonium habendus sit: et alie pole hoc illationes substituantur.*
36. *Matrimonia clandestina iure canonico inhibita sunt, sed si contrahatur: tenentur: et ex his tria deducuntur.*
37. *Matrimonium sola cohabitatione non presumitur.*
38. *Presumptio omnis excluditur ad probandum matrimonium spirituale vel temporale, quando de vitioso ingressu constat.*
39. *Matrimonium decem anni cohabitatione presumitur.*
40. *Cohabitatio cognatorum non censetur et presumitur: quando equales sunt vel senium concubinario maior est: et casus in iudicio.*
41. *Matrimonium per precisa et non equivoce signa probandum est, et que sunt precisa que equivoce signa.*
42. *Scilicet vicine et vicinaria cohabitatio matrimonium probat.*
43. *Testis repulsus ratione infamie facit iudicium: quod secus est imperituro.*

In Christi nomine Amen.

PLACVIT Dofficiu & Zibbati. in c. de consanguinitate & affinitate, uno simul concurrere debere ut is qui matrimoniales causas dirimit, iuste iudicare queat. Potestatem iuramentum iudicis, et quod statuta canonica non ignoret. Quocumque unum, hoc est, potestatem iudicem, qui bis in hac causa iudicavit, iam secundo. Illi iterum vero, longe ab his abfuisse conspicio. Sed in hoc beatum

hodie ipsum appellatorem reputo, quod causa huiusmodi coram te domino Adriano Juningbedan agitur: in quo iustitiam & penam, reuocandi huiusmodi iustitiam, et equo adiuat. Placeat igitur facti seriem, et si qua nobis occurrant, benignis auribus audire, qui deinde seriem peccatorum tua apponere, reliqua supplere queas.

CASVS.

CVM THOMAS de Plauen nobili et procerum natione iuxta patrie consuetudinem, quandam plebeam, nomine Barbaram, adam affert: Barbara ipsa, amore dicti Thome affectatissime quodam Catharina Therspichino patrie familia associata, sponte ad castrum dictum Roth, quod dicitur Thoor, immo cum animi hilaritate accessit: ubi post multos amplexus, prandium, cenam, et comestationem, a carne in cubili tentat: ipsam delectant, qua ob casum silem, eorum sententia Therspichinense, aduersus ipsum, qui illi deceptus et stupor, propositum obnix petens, et iure penis puniretur. Quo per eundem Thome am audito, aequam in iudicio compareret, eandem Barbaram patri restituit. Et post aliquot dies, una cum patre Barbara, magistro Antonio et Benigno, testibus, in quadam domo dicta la Chimere, comenertunt: quo in loco hanc concordiam unanimem inueniunt: nempe per acceptis annuis dotens centum ad vitam supra quibus cessaret, inde vero, qui patri com solaretur, subingit: Admirationem tuam pro meo, ma for, que si vobis esse se condidit boni est: ment auetq meo, pault eler, que vne foris la pour ay hic sponser) que in Latinum sonant, quod si Barbara a predicta bene fecum in futurum gesserit: esse possit quod aliquo tempore ipsam in vrbem duceret, postque patre volente, ad consuetam copulam Barbara ipsa redit. Non tamen sicut ob incepta quere la desiderat: potius ipsam in ius vocari sollicitabat: itaque egequantum fuit, ubi cum Thome predicto examinetur, de his interrogatus, certum se nullum matrimonium cum Barbara contraxisse, et iudicium illud criminaliter fugerit, metu peritum compulsum, falso sequentia verba respondit. Que ista promissa a la file centi honore de pension a la vie pour la desolation, lug promettant douantarge, que la pauroit en mariage, en cas que elle se gouvernast, et condidit bonestment, et dicit que a l'appointement ehoent presens Benigne Loutrau et vng maistre Antoine, cuius cognomen ignoro. Terminus vero: quia pater minime ad hoc propositum ac particulari lucro prospereat, cum non longe postremi patri pro presentia iniuria dato Burgundiam versus Thome ipse accessisset, potius a (sub quadam greca fallacia) machinari cepit ut ipse et Benignus, verba que Thome in dicta domo de la Chimere loquutus fuerat, aliter deponerent: mirum quod neutro ex modis in premissa duobus confessionibus contentis, se pure matrimonium contraxisset, et ad quod faciendum, alterum testem magistrum Antonium medio Benigni compere tentant, quo falsitatem hanc committere remente, handquaquam reliqui id consummare desiderant. Et qui commodius id egequi possent (eo quod ad inhibitionem rei ut plurimum testes ad futurum rei memoriam examinetur) hanc fallendi artem excogitarunt: et vt ordinarius Cameracensis fingeret Barbaram in ius vocare, pena daturam propter matrimonium clandestinum contractum ubi Barbara mox huius intentionem confessa fuit, et contra se dictos testes celeriter produci curauit, qui possent illos iterum contra Thomeam reproducere: certa quod indeq (sicut nec factum est) ipsam nullatenus puniret. Coram quo iudice (et si vnica fides de iure matrimonii statuat) addita alia teste Catharina Therspich, quatuor fidei datione seu matrimonia deposuerunt. Primum quod antequam ad castrum predictum accessisset, quod a sero, ianna domus patris illi clausa, et Thome extra portam ipsa vero Barbara inter portam exierit, illa in vrbem duxit. Secundum stetera, tunc contractum, quando ad portam castrum predicti, Barbara peruenit, priusquam castrum intrasset. Tertium item, in cubiculo quando lachrymas vomitum pergebat, que tria matrimonia Catharina Therspich, in hunc modum testatur. Primum minus rum, verba Thome dicitur audidit. Secundum vero, Thome loquente, et Barbara nihil responderet: hoc est quia de consensu Barbarae non deponit, et tertium de auditu: cui testi, optima testimonium suum pater coniungeret testificatus est, Thome coram se et magistro Antonio, confessum fuisse, quod apud portam Barbarae fidem illi de serit. Sed alter super hoc interrogatus, handquaquam id confirmat. Et quarta quod pater et Benignus